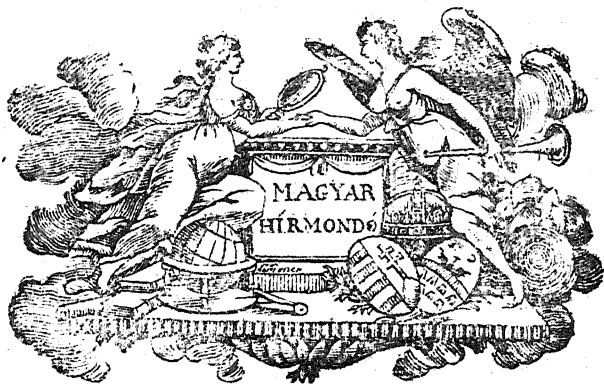

Bonaparte' Seregének 3 Osztályjai megrontották a' Fr. Konstitúciónak 275-dik Tzikkelyét, mely nem engedi meg a' Kantonáknak a' tanátskozást. Ők t. i. tanátskoztak, és egy kemény ki-fejezésű, sok ezer nevekkal meg jelelt Írást is küldöttek Párisba a' Törvényhozó-Gyűléshez. *Bonaparte* azt írta ezen tselekedetről, hogy Ő nem akadályoztathatta azt meg. A' Konstitúció ellen ily világosan vétett 3 Osztályoknak Vezérjeik: *Angerau*, *Massena*, és *Joubert*.

Olasz-Országban a' Cispadana Respublika, egyesíti magát a' Cisalpinával.

Velentze' Városának sorsa bizonytalan.

Az Ánglus és Frantzia Követek között, a' Békességről Júl. 8-dikánn kezdődött tanátskozásoknak még sem tudatik a' foganatja.

A' Londoni Parlamentom' Ülései Júl. 20-dikánn meg szűntek, és 5-dik Oct. ben fognak ismét el kezdődni.

Spanyol Országnek Cádixi Kikötőhelye előtt, hogy az Ánglusok két Spanyol Saluppokat vettek el Júl. 3-dikánn: említettük már a' múltt postánn; hanem a' Spanyolok is tettek kárt az Ánglusoknak; mivel egy ágyúzó-tsónakjokat el süljesztették, egy Fregátjoknak az árbotzfáját le lötték, 's egy lineai-hajójokba két golyóbist lötték. Júl. 5-dik éjtszakájánn az

Angl. ágyúzó-tsónakok, melyeknek száma, ötten vagy hattal nevededett, az ellenek küldetett Spanyol Saluppokat vízfőzvertek; és mintegy két ezerig való bombákat vettettek bé a' Városba, melyek ámbár nem okoztak nagy károkat: mindazáltal oly rémülésbe ejtették ezen nevezetes Kereskedő-Várost, hogy nyakra főre futottak el belőle a' tehetős Lakosok, 's az Afzszonyok és Gyermek.

A' Frantzia Respubliká' zavaros állapotjának, Tanúja, más Párisi Újságok között egy különösen; de Tanúja, a' Törvényhozó Gyűlésbéli értekezéseknek hitelen előadása is.

Az említett Párisi Újság' szavainak értelme ez: Nem lehet többé kétségbe hozni a' Törvényhozó-gyűlés ellen való öfszeesküvést: érthetőképpen bizonyítják ezt a' már meg-lett dolgok; és nem szükség meg-várni, míg egészen ki-üsse az magát, a' midőn késő lenne talán a' Frantzia Néphez, némely Igazgatók' meg-támadásáról tejendő Jelentés. Fel kell fedezni az igazságot. El van intézve a' mód, mely szerint, a' Gyűlésűjj 3 ada, és más Moderátusok, más Világra küldetessenek: ez a' szándék meg van már az utolsó választásoktól fogva. Mihelyt látták az Ellenkezők, hogy nem úgy ütöttek ki a' Választások, a' mint ők kívánták volna, mindjárt akkor meg-

határozták a' ki-jelelt Nép-Képviselőinek
 szedelmét. Ez a' meg-határozás már
 annak az első öfzsze-esküvésnek a' *fundamentoma*, melynek tzielja vólt az újj Kép-
 viselők' ide jövetelének meg-gátolása. Ez
 a' *fundamentoma* annak a' rágalmazásnak
 és motskolódásnak, a' melyel folytában
 érdekeltetik a' Törvényhozó-gyűlés, a' Se-
 regeknél és a' Népnél: mintha t. i. a'
 Törvényhozó Gyűlés, fel akarná forgatni
 a' Konstitútziót, és ismét az előbbeni Igaz-
 gatas' formáját szándékozna fel-állítani.
Onnét vagyon az a' 2-dik Öfzszeesküvés
 is, mely a' Gyűlés' 2 száz Tagjainak ön-
 nön szállásaikon való meg-árestálására tze-
 lozott: de a' mely, szintűgy nem sülhe-
 tett el, mint szintén az első. *Onnét va-*
gyon a' Klúboknak egész Frantzia-Ország-
 ban oly hirtelen lett fel-elevenedése. *On-*
nét, a' Terroristáknak minden felől Páris-
 ba való gyűjtése. *Onnét*, hogy a' Robes-
 pierre' Követői, a' Közönséges-Társaság-
 Ofztályaiba, Meg-hitt embereiket küldöz-
 ték, kik ott az új Társaságokat rendbe-
 szedjék. *Onnét vagyon* a' Ministereknek
 abban a' szempillantásban való el botsátá-
 sa, a' melyben egy nagy feltételnek vég-
 re-hajtása vagyon szándékbann. *Onnét*,
 az ezenn tzielra alkalmas Ministereknek
 választása. Így vagynak ezek, mind öfz-
 sze-szöve: mindenek, nyilvánvalók. Úgy

beszéllget az Ellenkező Fél, hogy 9-dik Thermidortól fogva 20-dikig, (27 dik Júliustól fogva 7-dik Augustusig) rajtok hajt azokon a' Képviselőin a' Nemzetnek, a' kik Clichyben gyülekeznek öszsze. Azt beszéllgeti, hogy 200 Nemzeti Deputátusokat mint egy új nagy öszszeesküvésnek Tzimborássait, szükség árestálni, és meg kell őket öletni: de tsak egyenként; hogy azt gondolja a' Publikum, mint ha ez a' gyilkosság, tsak vígyázatlanságból történt volna. Ez az új öszsze-esküvés, mely, kétség kívül nem sül el mivel már tudva vagyunk, abból áll: hogy a' Törvényhozó Gyűlésnek azt a' nagy részét, a' melytől félnek a' 3 emberek (*Barras, Lareveillere-Lepaux és Rewbel*) Rojalismus' vétkébe keverje.

A' Törvényhozó. Gyűlés' értekezéseiből most tsak ezeket közöljük: „Az Ifjabbik Tanátsnak 18-dik Júliusi Ülésében, minekutánna ezt a' Kérdést tette volna fel *Delahaye* nevű Tag: Miért nem tudósította már — *úgymond* — eddig a' Direktórium holott régen tartozott volna tudósítani a' Törvényhozó - Gyűlést a' Nemzeti gárda' állapotjáról? — így szólott továbbá: Soha sürgetőbb ez a' dolog nem volt mint most, midőn a' mint halljuk, sok Katonaság jő Párisba, a' melyről semmit se' tud a' Törvényhozó-gyűlés. *Wil-*

lot Generális, a' *Delahaye* által említett Katonaságot, nyóltz ezer főből állónak mondotta, és kívánta, hogy ezen tárgy eránt meg kell kérdeni a' Direktóriumot. — *Camille Jordan*, alkalmatosságot vett magának, a' Ministériumbann esett változásról való szóllásra is: „Tudom — úgy-mond — hogy a' Direktóriumnak hatalmában vagyon, választani 's elbocsátani a' Ministereket: de nékem szent jussom vagyon ki-nyilatkoztatni ezen Oratori szék-ből azt az aggódást, melyet okoz bennem ez a' Változás. Tudni való, hogy egy időtől fogva rágalmaztatik az Ötfázak' Tanátstsa, 's a' Klúbok újra kezdenek felállani. Nints semmi kétségem felőle, hogy sok Nemzet-gyűlési Tagok' élete tzelba vevődött. — A' Gyűlés' előbbeni Harmadja' Baráti, kedvetlenül halgatták ezen állításokat. A' más Felekezet sürgette, hogy Tudósítást kell kívánni a' Direktóriumtól. — *Dumolard* így szóllott: Kitől félnénk Mi? A' Haza' Óltalmazóitól? ily tselekedetünk által rágalmaznánk Mi Öket. A' mi illeti a' Ministerek' ügyét: Van jussa reá a' Direktóriumnak, hogy változtassa Azokat, és Mi, nem elegyíthetjük belé magunkat ezen jusba. Meg ditsért különösenn két Ministereket; de a' köztsendességre szükségesnek ítélte, hogy a' Törvényhozó gyűlés semmi nyughatatlan-

ságát ne nyilatkoztassa. Utóljára kívánta, hogy Pisgrü más nap terjesztse a' Gyűlés' eleibe, a' Nemzeti-gárda' el intézéséről való értelmét a' Katonai dolgokra ügyelő Kommiszfziónak. Ezen kívánságnak teljesedését meg is határozta a' Gyűlés. *Pastoret*, a' Népi Társaságokra nézve kívánta tudósíttatni a' Gyűlést. *Tallien* is, a' ki már oly régtől fogva halgatott, megfőzött ezen alkalmatossággal: „Nagy tőben vagynak — *ügymond* — itt a' Tagok egymás ellen: szükség tehát mindent el követni, hogy eleit lehessen venni a' tziódásnak; és illő, hogy éppen Azok, a' kik, Öszszeesküvés' Fejeinek tartatnak, Békesség' és Egygyesség' szavait szőlljanak ezen Oratori-izékből. A' mi nézi a' Népi Társaságokat, ha vagynak olyanok, melyek, szövetkezésben vagynak egymással, már azok, ellenkeznek a' Konstitúcióval, 's el kell törteni Őket; de ha tanátskozás végett gyűlnék öszsze némely Polgárok, már ezt semmi Közönséges Hatalom meg nem akadályoztathatja a' Fr. Respublikában. Ha valaha: most valóban meg-kívántatik, hogy egygyességben legyenek a' Direktórium és Törvényhozó-gyűlés egymással, midőn a' leg-nagyobb Hatalmasságok között kettővel (t. i. a' *Bétsi, és Londoni Udvarral*) foly a' Békesség-alku. — *Pastoret* szóllott utóljára.

Ő is meg-ditsért a' le tett Ministerek köz-
 zül némelyeket, és minekutánna meg mu-
 tatta, mely szükséges legyen, foganatos
 rendelkezéseket tenni a' köz-tsendességnek
 fenn-tartására; kívánta: Hogy tudósíttassa
 magát a' Gyűlés más nap, a' Nemzeti-
 gárda felől; Júl. 20-dikánn a' Népi-Társas-
 ágakról; Júl. 21-dikénn a' Direktórium-
 nak 's a' Ministereknek számadó köteles-
 ségéről, Kommiszfziók által; végre Páris-
 nak és az egész Respublikának állapotjá-
 ról, a' Direktórium által. Mind ezen ja-
 vaslásokat el fogadta a' Gyűlés. — —
 Júl. 19-dikénn nem vólt még készen *Pis-
 grű* a' Nemzeti-gárda felől való Tudósí-
 tásával; Elölülők és Secretáriusok vála-
 tásában foglalatoskodott tehát mind a' két
 Tanáttsa a' Gyűlésnek. Az Ötszázak' Ta-
 nátsában *Dumolard* lett Prézessé; az öre-
 gebbik Tanátsban pedig *Dupont de Ne-
 mours*, kik mind ketten a' Moderatus (Ma-
 gát-mérséklő) Felekezetből valók, — —
 Júl. 20-dikánn hozzá akart éppen kezde-
 ni *Pisgrű*, a' szóban forgó Tudósításnak
 fel-olvasásához, midőn *Aubri* nevű Tag
 kívánta, hadd szólhasson ő elébb egy oly
 tudni szükséges történetről, melynek bi-
 zonyosságáért Ő jót áll. Engedelmet nyer-
 vén e' szöllásra, jelentette, hogy Júl. 13-
 dik, 14-dik és 15-dik napjainn, *Corbeil*
 szomszédságába a' *La Ferte Alaisi* vidék-

re egynehány Dragonyos Reg. ekből álló Ofztály érkezett félre való útakonn, a' Száamberi és Mózai Sereg' Stabjának egy részével együtt: a' Soissons-i környékre is érkezik egy más Seregofztály, mely között vagyon az a' Katonaság is, a' mely Irlandiába vőlt ennekelőtte rendelve, és Brestnél állott. Az említett vidékeken, nem szokott lenni rendszerént Katonaság: azért is nagy most ott a' miatt a' nyughatatlanság. *Corbeil*, 7 óránnyira esik Páris-tól: pedig a' Konstitútzió szerént, tsak a' Törvényhozó-gyűlés adhat arra engedelmet, hogy Párisnak húsz óránnyi járású környékén Katonaság masírozhasson által; és ha valaki maga fejétől mérészlene ilyen által-masírozást parantsolni: tíz esztendei bilints-es rabság a' büntetése. *Dela-rue* el beszéllte, hogy mihelyt a' Gyűlés' palotája' Gondviselői, tudósítást vettek ezen törvénytelen marsról: mentek azonnal a' Direktórium' Elölülőjéhez *Cárnot*-hoz, kitől azt a' feleletet vették, hogy az említett marsról semmit se' tud a' Direktórium; hasonlóképpen nem tud a' Had-Minister is: talán — *monda Carnot* — *Gen. Hoche* rendelte azt Brest felé: de már meg van néki parantsolva, hogy Páris-tól meszszebb masíroztassa a' Katonákat. Ezt a' választ nem találta a' Gyűlés elégségesnek, hanem világosabb és még

azonn Ülésbe küldendő feleletet kívánt aⁿ Direktóriumtól. Azonközben *Pisgrü*, aⁿ Katonai dolgokra ügyelő Kommiszióinak aⁿ Nemzeti gárdáról Végzés formába feltett gondolatit terjesztette aⁿ Gyűlés' eleibe: mely Végzés-formáról mindjárt el akarták kezdetni némely Tagok aⁿ tanácskozást: *Larivière* és *Boissi d' Anglas* kivált, igen hatalmasan mutogatták annak el halaszthatatlanságát oly időben, aⁿ midőn sok szomorú jelek mutatják aⁿ Robespieri Tiranusságnak újra való feléledését és aⁿ Nemzet' Képviselőinek vezedelemben forgását. Ily jeleknek mondták Ők: hogy aⁿ Directoriális Újság, szörnyű rágalmazást engedett meg magának aⁿ Törvényhozó Gyűlés ellen (mely rágalmozó Tzikkelyét aⁿ Redacteurnek, Direktórium Manifestumának nevez egy Párisi Újság); hogy aⁿ Katonaság által hágtatá azt aⁿ szent határt, melyet aⁿ Konstitúció szabott ki ő között, és aⁿ Törvényhozó-gyűlés között; hogy 3 oly Ministerek botsáttattak el, kikhez bízott aⁿ Nép, és aⁿ kik közzül kivált Egynek kezei között vólt egy szélesen ki-terjedő Özfzeesküvésnek egész szövevénnye; hogy annak aⁿ fáradhatatlan Politzáj-Ministernek helyébe, egy oly ember tétetett, aⁿ ki tsupán aⁿ Törvényhozó-gyűlés ellen erányzott utálatos motskolódó Írásairól esmeretes, és

a' ki, Páris' falait sokszor meg-fertelme-
sítette oly tzédulai által, melyek által,
sárba igyekezett tapodni a' Nép' Képviselőit; hogy a' Direktórium' Tagjai között
veszedelmes meg-hasonlás uralkodik, kik
közzül *Carnot* és *Barthelémy*, a' magok
protestálásokat bé-íratnak a' Direktórium'
Jegyző-könyvébe; hogy oly parantsolatok
adatok ki alattomban, melyekről semmit
se' tudnak a' Direktóriumnak leg-betsüle-
tesebb Tagjai; hogy sok oly Gonosztévők
tsoportoztak Párisba, kik a' gályákról, és
a' Vendomei tömlőtzőkből szökdöstek el;
hogy a' Nemzeti palota' bé-járásai, rak-
va vagynak tolongó Néppel, mely között
nyilván mutatják magokat, és Beszédeket
tartanak az Aureliánumi foglyoknak esme-
retes Gyilkossai; hogy a' Dauphine nevű
útszában éjjeli gyűlések tartatnak; hogy
titkon fegyverek és szúró-eszközök készít-
tetnek egész Fábrikákban; hogy alattom-
ban lándsák ofztatnak ki; 's hogy egy Re-
gement, még Párisba is bé rukkolt a' múltt
éjtfzaka. — *Pomme* és *Savary* tagadták
ezen itt elő számláltt dolgoknak leg-na-
gyobb részét. *Tibaudeau*, sokat meg-en-
gedett a' *Lariviere* és *Boissy* által fel-hor-
dott panaszokból; de a' veszedelem ellen
leg-bátorságosabb védelemnek állította ő
lenni a' Törvényhozó-gyűléshez viseltető
fzeretetét és bizodalmát a' Nemzetnek. A'

mi hatalmunk — *így szóllott a' többek között* — a' Konstitútziónban vagyon; magunkban is vagyon; a' mennyiben fel-ébreftjük a' Nemzet' figyelmetességét az ő veszedelmére 's a' miénkre; és fel-szóval panaszunk azok ellen az Emberek ellen, kik a' Törvényhozó-gyűlés ellen ösfzeesküdnek. Vagyon nekünk jussunk arra, hogy a' leg-főbb Tisztviselőket is meg büntettethetjük; ha a' Konstitútzión ellen vétének. Kívánom annakokáért, hogy az elő-adott környüllállások vizsgáltsanak meg szorossan. Tudósításokat kívántatok a' Direktóriumtól; ha a' panasz' okai valósággal úgy vagynak a' mint elő-adattak: úgy meg van sértve a' Konstitútzión: ha bűnös a' Direktórium, nyomban számadásra kell vonni. Kívánom, hogy a' Direktóriumhoz küldött Kérdésre adandó felelet el kell várni; és hogy nyomtattassék ki elebb a' Nemzeti-gárda eránt fel-tett Plánuma *Pisgrűnek*, 's az utánn kezdjen a' Gyűlés tanátskozni. A' Végzés a' lett: hogy ki nyomtatódjék igen is a' *Pisgrű* Plánuma; de a' nyomtatásnak készen kell lenni más nap, és mihelyt ki-osztogattanak a' Nyomtatmányok: azonnal hozzá fogjon a' Gyűlés a' Plánumról való tanátskozáshoz.

A' Klúbok' tartása meg-tiltatott Fr. Országban a' Törvényhozó - Gyűlés által.

Elegyes Tudósítások.

Az Orosz Császár nem engedi, hogy ezentúl a' Földes Urak, akármely föld alatt is kényszeríthessek Vasárnap munkára a' magok Alattvalóikat.

Rómában, ezer Skudi van fel-téve jutalmúl azon Gonosztévők' Kinyilatkoztatójának, a' kik okozták az Angyal Vára' egy részének Péter és Pál' innepe előtt való napon lett fel-vetődését.

A' Frantzia földönn, valahová érkezett a' Török Követ: mindenütt nagy tisztelettel fogadtatott: tsupán Párisban nem: mert oda, híradás nélkül (incognito) ment bé Júl. 14-dikénn.

A' Török Császár el botsátotta a' szolgálatjára fel-vett Fr. Katonákat, 's félbezakasztotta a' Frantzia módi gyakorlását is Vitézeinek.

Magyar Ország.

Bihar Vármegye' fel-keltt Nemesseinek díszes Serege, 900 válogatott Lovas-Iffjából áll, és 3 Divisiókra vagyon felosztva, egy oly Obersternek — *Rhédey* Lajos Úrnak — kormányozása alatt, kit, csak első meg-tekintésre is lehetetlen nem fzeretni 's betsülni. Mind a' mustra, mind a' zászló-szentelés' alkalmatosságával, oly próbákat tettek ezen jeles Vitézek, a' pisztolyjal való tüzelésben, és a' hadi forgásokban; hogy azok, reguláris Huszárokhoz illőknek ítéltettek a' Districuális Vezér B.

Splényi F. M. L. Úr, és minden más Nézők által, kik között, számos Fő-Nemeseken kívül, sok Stabális és Fő reguláris Katona-Tisztek voltak. Az egész N. Sereg' ditséretéből, nagy rész jut közönséges meg egyezéssel Első Májor *Dobozy* Lajos Úrnak, ki is buzgó fáradhatatlansága és okos maga alkalmaztatása által oly kevés idő alatt szinte tsudát tett a' kommandója alatt lévő 1-ső Osztálynak szerentsés formálásában. Meg mutatta ezen remekje által, mint forgott már két háborúk alatt, a' *Mars'* Oskolájában, melybe egyenesen lépett valaki első Ifjúágában a' Bétsi Ingenieur-Akadémiából. — Az Oberstlieutenántja ezen N. Seregnek, Bárá *Vécsey* Úr; egyik Májora Sántha László Úr; Kapitányai: Dráveczký Miklós, Baranyi Antal, Dráveczky János, Szentiványi Benedek; Szabó és Fráter Ferentz Urak; Főhadnagyai: Barcsay Ferentz, Gróf Rhédey Ferentz, Csanády Imre, Komáromy Mihály, Kazinczy Miklós, és Nadányi Urak. Alhadnagyai: Lányi Ferentz, Vecsey Sámuel, Budaházy Lajos, Sinai Sándor, Beliczay József, és Fráter József Urak, Kaszszatartó: Böszörményi József Úr, Kapitányi ranggal; Auditora: Szaklányi Úr, Főhadnagyi ranggal.

Szombathelyről Aug. 7-dikénn: — „A' Duna-meljéki két Kerületekből környékünkre ösfize-gyülekezett Magyar Ns Sereg' fekvését elevenebben nem képzel-

tethetem a' Hírmondóval, mint ezen következendő le-írás által: „Ha az Ember Szombathelyről Kőszegre megy a' postaúton: a' tábor, bal kéz felé esik. Alatta foly a' Gyöngyös, mely folyó-vizetske; Aufztria szélenn veszi eredetét, 's Kőszeg; Szombathely, és Sárvár Városai alatt el folyván, közel Sárváron alól, a' Rába' vizébe szakad. — Majd ha le jönnek ide Bádemből Ő Felségek, első nap minden Vármegebéli Insurgens Katonaság külön külön fogja meg-tenni előttök a' maga próbáit; második nap, a' Dunán túl és innen való Districtusbéli Seregeknek mind egyike öfzfzeséggel, de egymástól különösen; harmadik nap, a' Dunán innen való Kerületbéli, úgy fognak menni a' Dunántúl való Kerületbéliekre, mint ellenségre.“

Pétsről Aug. 1-ső napján: — „Dalmátziáról emlékeztetésképpen kívántam közleni a' Hírmondóval két dolgokat. *Egyik ez:* Hogy midőn *I-ső Lajos* Király' idejében a' Velentzeiek akadályt igyekeztek volna tenni az említett Tartomány némely Várossainak hírában, ugyan azon *Lajos* rajtok menvén, és győzödelmet vévén 1380-ban, következendő kötések alatt lépett Békességre vélek: 1.) Hogy Szent Márk' piatztzán a' Magyar Király' zászlója minden jelessebb Innepeken ki-tétessen. 2.) Hogy a' Dozse választása, a' Magyar Király' hírével essék. 3.) Hogy a' Magyar Királynak esztendőnként ötven ezer Duka-

tikből álló adó-fizetődjék. 4.) Hogy a' hadi költség meg-térítettése végett, részenként, öt száz ezer Dukatikat tegyen le a' Velentzei Közönséges.-Társaság. 's a' t. Lásd Acta Sanctorum Ung. in Paulo primo Eremita. A' 2-dik dolog ez: Hogy *I-ső Mátyás* Király (Bizonyos tudós, érdemes és jámbor Dalmaták' bizonyítása fzerént) Ragusa Várossában egy nagy ládat tett le, mely, meg-betsülhetetlen gyönyökkal, arannyal, és Levelekkel volt meg-rakva. Lásd Kertselitset in Hist. Eccl. Zagrab.

A' F. Magyar Cancelláriánál Udv. Secretáriusságot viselő Gr. *Zsigray* József Kir. Tanácsos Urat meg-fosztá egy véletlen halál, példás jószágú kedves Feleségétől született Gróf *Almásy* Joanna Afzszonytól, ki által, két kisdéd Magzatoknak lett valamár édes Attyává.

Béts.

Tsáfzár és Tsáfzárné Ő Felségek, Aug. 12-dikén a' Bádeni fürdőbe mennek.

(A' mely Előadást a' múltt postán küldöttünk Birmondónk mellett: azt N. Székesfejér Vármegye Deputátussai: Gróf Schömiddegh Tamás; és Kir. Tanácsos Marich Tamás Első Vice-Ispány Urak, Német fordításban nyújtották be a' múltt Szombaton 12 órakor Tsáfzárné 's Királyné Ő Felségének, minekutánna az nap 11 órakor F. Urunknál is lettek volna különös audientziánn, azon Királyi kegyelemnek Izóval való meg-köszönése végett, melyet a' F. Udvar, Székesfejér Vármegye éránt nyilatkoztatott, egy arannyal gazdagon 's kellemetesen ki-varrott pántlikát hűldvén le a' feljebb nevezett Gróf Ő Nga által, a' Megyabéli Insurgens N. Sereg' zászlójára.)

T Ó L D A L É K.

Minekutánna ditsősségessen uralkodó Felséges *Második Ferencz* Római Császár, és Apostoli Király, Kegyelmes Urunk, a' Franczia ellenségnek meg zabolázására, következőképpen Fejedelmünk, es Hazánk közönséges ügyének védelmére, a Törvénynek világos értelme fzerént *Insurrectiot*, vagy is az Országnek közönséges felkelését parancsolni méltóztatott volna; vévén a Királyi levelet Nemes *Székes Fehér Vármegye*, meg határozta köz akarattal, hogy a' Törvényünk, és Királyi Levél értelme fzerént, az egész Nemesség insurgállyon, és ezeknek conscriptiojokra minden Járásbeli Szolga Biró Úrhoz, egy Tábla Birát rendelvén, tüstént ki küldötte, a kik munkájokat serényén meg tévén, az *Insurrectionnak* egész organizatiojára, Tekintetes Királyi Tanácsos, és első All-Ispány *Marich Tamás* Úr előülése alatt, egy a' Nemes Vármegyének elsőbb tagjaiból álló deputatio neveztetett ki. Melly mind az Nemességnek számát, mind alkalmas voltát fel vévén, abban határozta meg magát, hogy ezen Nemes Vármegye minden fő és all tiszteken, és Staab Personálén kívül, egy 300. köz emberekből álló lovas sereget állitson ki, és ezen sereg tartásáról is hafnossan gondolkozott. Melly a köz Gyűlésben referáltatván, helybe hagyatott, és ezen Nemes Vitézlő Seregnek Vezéréve Obesteri rangal, elsőben ugyan, Királyi Tanácsos, első Vice Ispánt *Marich Tamás* Urat, midőn pe-

dig ez, mint mostani hivatalában itthon el kerülhetetlenül szükséges, ezen tábori tisztségtől fel óldoztatott volna, annakutánna helyében B. Regliczki *Lusinczki Jóseff* Urat Eö Nagyságát, a ki több esztendeig mint valóságos Császári lovas Kapitány Hadik Regementyénél vitézkedett; Fő Strázsa Mesterévé Báro Perényi *Perényi Imre* Urat; Kapitányokká *Marich Pált*, és *Végh Ignác*ot; Fő Hadnagyoká *Salamon Sándort*, *Kempelen Imrét*, és *Kutas Istvánt*; All-Hadnagyoká *Korompai Groff Brunsvich Ferenc*zet, *Takács Jánost*, *Bedő Antalt*, *Salamon Jánost*, *Rédly Györgyöt*, és *Heinrich Jakabot*; Adjutánsnak pedig *Horváth Jánost* Hadnagyi rangal választván, 's egyfzersmind meg határozván azt is, hogy a' Nemes Sereg minden halladék nélkül készüljön, *Fehér Vár*ra gyülekezzen, és magát tüstént a' hadi tudományoknak gyakorlására fordítsa, kik közül az alkalmatossabb személlyeket Obester Ur ki szemlélvén, azokat Strasamesteri, és Káplári hivatalokra alkalmaztathasson.

Lett foganattya valóban a Felséges Kiraly Parancsolatjának, és a közönséges végezéseknék Nemes *Fehér Vármegyében*, még pedig minden leg kisebb erőszak nélkül. Mert ugyan is *Junius* hólnapnak már közepe táján a' vitézlő Nemes Sereg, ezen Megyének anya városában *Fehér Várban*, nem csak készen, hanem ékessen is állott zöld és veres színű uniformissában, olly tábori rendel és készülettel valóban, hogy annak mivóltát el halgatni külömben vétek volna, hanemha előre láttatnék, hogy itt annak el befzélése ne talántán némellyekben irigységet is okozna.

Öszve gyűlvén tehát már az egész Sereg, az Obester Ur a' közönseges gyűlésben meg hiteztetett, és a' hadi

törvények ki hirdettettenek, hogy azokat kiki tselekedetének sinór mértékéül tartsa.

Viradván a' nap *Juniusnak* huszon harmadikára, és a' közönseges gyűlés ismét elől álván, első Vice Ispány *Marich Tamás* Úr, hivatalossan jelentette, miképpen ama halhatatlan emlékezetű Néhai Felséges *Mária Theresia* Asszonyunknak bóldog hamvából meg éledett fénix ama Magyarok kedves Annyának valóságos fzemélye, és mássa, Felséges *Második Mária Theresia*, mostan uralkodó hatalmas Fejedelmünknek kegyes Párja, anyai és Királyi szível indittatván, Nemes *Fehér Vármegyéhez*, Felséges Férjének, *Második Ferencznek* valóságos engedelmeből, Méltóságos Gróff *Schmidegh Tamás* Úrnak alázatos kérésére, kezei által a' Nemes zászlóra tejendő, egy drága selyem mivet, mely gazdag arannyal ékeskedik, és egy felől *Mária Theresiának* magosságos nevével illetéknéppen: MÁRIA THERESIA COMITATUI ALBENSI; más felől pedig ilyen symbolummal: PRO DEO, REGE, et PATRIA tündöklík, kegyelmessen küldeni méltóztatott légyen. Mely ditsösséges vitézi drága pantlikát ki mondhatatlan örömmel, és kölfönettel vévén a T. Statusok, valaminthogy azt el végezték, hogy első Vice Ispány, és Udvari Tanátsos *Marich Tamás* Úr, Méltóságos Gróff *Schmideg Tamás Királyi* Kamarás Úrral, és ezen Nemes Megyének Tábla Birájával egyetemben, mind a' két Felségnek ezen Kegyelmét szóval is meg kölfömnyék: úgy vífzontag meg határozták, hogy következendő napon, ugymint 24ik *Juny* a' Pántlika meg szenteltessék, a Zászlóra Méltóságos Gróff *Schmidegné* születt Ghimesi es Gátsi Gróff *Forgács Kiss Asszony* által föl köttetessék, annakutánna a Zászló a Nemes Várme-

gye kezeiből a katonaságnak által adattassék, és az egész vitézlő Sereg meg hiteztessék.

Derűlvén tehát az idő *Juniusnak* hufzon negyedikére, és a közönséges Gyűlés ismét bé álván, meg jelent Nagyságos *Luzsinczky Jóseff* Oberster Úr a' Tifzti karral, és egy osztály lovassággal 10 órakor a' Vármegye Házának kapui előtt a végett, hogy a szent Zászlót az esküvésnek helyére ki kísérje, a' minthogy kiis vitettett a' *Székes Fehér Vári* külső piacra két Fő Szolga Birák által a' Vármegye katonáinak őrizete mellett, követvén ezeket a' Statusok, és a' Magistratus, ezeknek pedig az említett osztály lovasság nyomain ballagván, két osztály Nemes Katonaság pedig a külső piacon, mint az esküvésnek helyén őket szép rendben és figyelmetesen várván, kiknek is a' ki rendelt helyre lett érkezésekor nagy méltóságú *Milassin Miklós Fehér Vári* Püspök Ő Excellentiája ékeskedvén Püspöki Sz. öltözetében, a' fel vont tábori kápolna előtt, az egész nemes vitézlő Sereget ezen fontos beszéddel szólította meg:

Meg nem magyarázhatom Nemes és Vitézlő Sereg, meg nem magyarázhatom az én különös nagy szívbeli örvendezésemet, a' midőn szemlélem, hogy illy buzgó szível, és illy szép számmal, mai napon itt meg jelentetek a szent hitnek le tételére, mellyel le akarjátok magatokat kötelezni, hogy az Istenért, a' Királyért, és a' Hazáért fegyvert fogni, hiven és buzgón vitézkedni kéfzen vagytok.

Valóban nagy, még a' késő maradéknál is örök emlékezetben fenn tartandó dolog léfzen ez a ti mostani fegyver fogástok, ebből fogja egész Európa a' Magyar Nemzetnek Istenéhez, Királyaéhoz, és Hazájához viselte.

tő nagy busgóságot, és égő szívetet, ebből fogják a' külső hatalmasságok is meg tanulni, melly veszedelmes dolog legyen *Masodik Ferencz* Császárt és Magyarok Királyát fegyverrel háborgatni, a' kit az ő hiv jobbágyinak szívetete és vitézsége őriz és védelmez; ebből fog Nemzetünkre újj ditsősség és örök emlékezet hárámlani, e' fogja az óhajtott szent bekességet meg szívenni és helyre állítani.

Nofza tehát kedves vitéz fiaim áldozzatok fell mai napon tellyes busgosággal és hivséggel minden erőtet, tehetségteket, életeteket, és halálotokat az Istennek, Királynak, és a' Hazának vitéz szolgálatjára.

Emlekezzetek meg, hogy ti vagytok ama nagy lelkű és bátor szívu' régi vitéz Magyaroknak unokái, a' kik egész Európának, de kiváltképpen a Kereszténységnek, mindenkor erős óltalom paizsai, és bástyái vóltanak a pogányság dühössége ellen; gorjessze fel szíveteket Felséges Királyunknak és Királynénknak ama különös kegyelme, és szívetete, mellyel kiváltképen most hozzátok viseltetik; tekintsetek ezen aranyal ki varrott tündöklő pántlikára, mellyet Felséges Királynénk a' mi édes Anyánk a ti Zászlotokra örök emlékezetül ajándékozott, úgy őrizzétek ezt a' kintset, mint magát Ő Felségét, és az Istenért, a' Királyért, és a' Hazáért jól vitézkedjete, hiven szolgálatok, és bátran hartzoljatok, melyeknek, szírencseltetésére adom én is atyai és Püspöki áldásomat: *Ellyen a mi Felséges Királyunk, és Királynénk! Eljen Nemes Vármegyénk! Ellyen ezen Nemes Vitéz Sereg!*

Ezen beszédet sok vivát kiáltások követvén, Ő Excellentiája a' pántlikát meg áldotta, Meltóságos Gróff Schmidegné pedig azt a' Zászlóra fel kötötte. El nem

lehet azt itt halgatni, hogy ezen kegyes és szelid Dámát a' Nemes Vármegye a pántlika fel kötésére meg kérvén, mint egy néma szóval azt láczatott ki nyilatkoztatni, hogy a' Mársnak fiaihoz is, és a' valóságos vitézekhez szintén úgy hozzájok illik a szelidtség és a' kegyes erköls, valamint a' kerefstény Filosofushoz a Religio. Ezek véghez menvén Királyi Tanácsos, és első Vice Is-pány *Marich Tamás* Úr a' vitézlő Népet így intette.

MÉLTOSÁGOS VEZÉR ÚR!

TEKINTETES NEMES VITÉZLŐ SEREG!

Közelget már az idő, melyben a' Nemes szivek, kiknek vitézségében az Ország Gyűllése bizodalmát helyhez-tette, és ezen *Insurrectiót* Felséges Fejedelmünknek ajánlotta, az ígéretnek be töltésére inditassanak, hogy kiki Királyunk, 's Hazánk igaz szíretetét, és a' valóságos Nemességnek eredeti tulajdonságát szíven viselvén, halha-tatlan emlékezetű Öseinknek a' Haza védelmezésében tett nyomdokait kövesse, és így mind azoknak hamvait meg tisztelni, mind maganak is betses nevet szerezni iparkod-jék. Azert olly vitézséggel viselje kiki fel kötött fegyverét, hogy vagy a kevély ellensegnek vérével Mársnak óltárit meg elégítse, vagy a szírentse ellenkező esetében, életét annak fegyverének óltsó arron el ne vesztegesse.

Azon reménységből tehát ezen T. N. Vármegyének Zászlóját, melly 55 esztendőkkal ez előtt Nemes vitézein-kezt az ellenség földére ki vezette, és onnét a' szírentsé-nek szárnyain diadalmassan visszafutott, valaminthogy most Felséges Asszonyunknak *Mária Theresiának* kegyel-me és drága ajándékával meg ékesítve által adjuk; úgy

győzödelmi kofzorúkkal vissza is várjuk. É lészén záloga mind a Nemes Vitézekben vétett reménysegünknek, mind ehez kaptsolt szivünknek, melly sziv a' szerentsének mind a két esetében a Nemes Sereggel együtt fog járni, érezni, örvendezni, és szenvedni, mind addig, míg az óhajtott békességgel kebeleinkben vissza nem téréndenek.

Az alattis Méltóságodat, mint ezen vitezkedő Nemes seregnek Vezérét, úgy a' több Tifzt Urakat az egész Sereggel egyetemben fejenként a' nagy hatalmú Úr Istennek gondviselésébe s' óltálmába ajánlyuk, kinek szent áldásával indulyanak, utazzanak, vitezkedjenek, és éllyenek éllyenek és éllyenek.

MELYRE A VEZÉR ÚR IGY VISZONOZOTT.

TEKINTETES NEMES VÁRMEGYE!

Felséges Fejedelmünknek és Hazánknak vedelmezésére parantsol vélünk a' kegyes Uralkodó, a' világos törvény, és a közönséges ügynek meg gondolása. 'Altal vesszük azért ezen T. Nemes Vármegyének Zászlóját, melyet Felséges Aszonyunk kegyelmes ajándékával meg ékesíteni méltoztatott, el tökélvén magunkban e' mellett vagy dicsösségessen élni, vagy ditsösségessen meg halni, és mivelhogy nem annyira a Törvénynek szoros fenytéke, mint tulajdon jobbágyi és polgári hivségünk öztönöz bennünket a' tölünk ki telhető szolgálatra, szivünk szerint iparkodunk azon, hogy vitéz Eleinknek érdemeikben részesülhessünk, 's magunkat ezeknek igaz unokáinak lenni meg bizonyítsuk. Valamely kézfzséggel tehát vérünket és életünket a Tekintetes Statusok előtt

ezennel fel ajánlyuk, olly buzgosággal ezen leg drágább kintsünket a' szükségnek esetében fel áldozni is készek vagyunk. Kik töbnyire a' Tekintetes Nemes Vármegyének kegyes atyáskodását bizodalmassan ki kérvén, magunkat gratiájában alázatossan ajánljuk. Ezeknek a' beszédeknek végével a sok vivát kiáltások között a' várfalain a mozsarak szüntelen durrogtak.

Mind ezek véghez menvén a Zászló a' vitézlő rendnek kezébe adaték, melly minekutánna a külső piatzon a' hitet le tette vólna, Méltóságos Vezér Úr a' Zászlót maga szállására fél divisio lovassággal el késértette, és strásával meg is erősítette. Mellynek végeződésével Méltóságos Püspök Ő Excellentiája, Méltóságos Gróff Schmi-deghnét, és Consiliariusné, és Vice Ispánné Asszonyt, az egész Tek. Vármegye jelenlévő tagjait, a' Tifzti Corpust, gazdagon, Török musika hángzások, és Felséges Fejedelmink egészségeért ürült poharak kézről kézre adása, és ezer vivat kiáltási alatt meg vendéglette. Ezután kevés napok mulván, úgy mint 5ik *Julii* reggeli öt órakor az egész Nemes Sereg tábori eszközeivel egyetemben útnak indúlt, és a' Nemes Vármegyétől bútsút vett.